

Ajuntament
de Barcelona

Transformem l'antiga fàbrica Mercedes-Benz

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ DE L'MPGM MERCEDES-BENZ DEL BON PASTOR

AVANÇAMENT DE RESULTATS DE LA SESSIÓ DE DEBAT SOBRE
EQUIPAMENTS

27 D'OCTUBRE DE 2021

Elaboració del document:
Direcció de Comunicació i Participació Ecologia Urbana

Introducció

L'antiga fàbrica Mercedes-Benz del Bon Pastor és un àmbit històricament dedicat de forma íntegra a l'activitat industrial (fabricació de motors d'aviació i posteriorment assemblatge automobilístic), situat al barri del Bon Pastor, al districte de Sant Andreu. Fa molts anys que la fàbrica va tancar, i actualment l'àmbit està en desús, aïllat del seu entorn.

La transformació urbanística del sector és una prioritat per a l'Ajuntament per la potencialitat que ofereix en termes d'estructurar i millorar la connectivitat dels barris de Sant Andreu del Palomar i del Bon Pastor, així com per generar una renovació urbana de mixtura d'usos, fonamentada en el manteniment de l'activitat econòmica i en l'aparició d'usos residencials, d'equipaments i altres. Aquesta transformació ajudarà a consolidar la transformació de tot el corredor de la Sagrera-Rec Comtal amb la seva mixtura d'usos.

El mes d'abril de 2021 es signa un conveni urbanístic entre l'Ajuntament de Barcelona i la propietat a fi de preveure els principals paràmetres que ordenaran la necessària modificació del Pla General Metropolità de Barcelona. En aquest marc, s'impulsa un procés participatiu amb l'objectiu principal d'incorporar la visió del veïnat en relació a les propostes tècniques plantejades.

Els objectius d'aquest procés són:

- Comunicar i divulgar els treballs tècnics en relació amb la redacció de l'MPGM, així com els espais i mecanismes que permetran la implicació del veïnat en la seva definició.
- Promoure un debat ciutadà que permeti incorporar la visió del veïnat en relació a les propostes tècniques plantejades.
- Facilitar el contrast i el recull d'informació i propostes per complementar els treballs tècnics de planejament.
- Facilitar el seguiment del procés de tramitació.

El procés de participació s'ha iniciat amb una presentació inicial al Consell de Barri de Bon Pastor, celebrat el dia 8 de juny. Posteriorment s'ha constituït la Comissió de Seguiment del procés, i el dia 6 de juliol es va celebrar una sessió informativa i d'obertura del debat, durant la qual es va presentar el conveni signat entre l'Ajuntament de Barcelona i la propietat, així com la proposta d'encaix de l'MPGM.

A partir d'aquesta sessió s'han posat en marxa diferents mecanismes participatius i informatius, tant de caràcter telemàtic, a través de l'espai del procés a la plataforma <https://www.decidim.barcelona/processes/MercedesBenzBonPastor>, com presencials, que inclouen una enquesta de percepció, carretons informatius a diferents ubicacions del barri i sessions de debat amb el veïnat.

El present informe recull els resultats de la quarta sessió de debat en la que es va deliberar al voltant d'aspectes relacionats amb els equipaments vinculats al futur projecte.

Informació de la sessió

Data, hora i lloc

27 d'octubre de 2021, a les 18 h, a l'Institut Escola El Tiler Passeig Mollerussa, 1.

Convocatòria

La convocatòria de la sessió es va realitzar mitjançant correu electrònic a les entitats i organitzacions vinculades al barri. També es va fer cartelleria distribuïda a diferents zones del barri i difusió amb carretons a la via pública, per convidar al veïnat.

Assistència

La sessió ha comptat amb la participació d'aproximadament 60 persones representants d'algunes de les entitats, organitzacions i col·lectius del barri del Bon Pastor, així com representants de diferents organismes municipals vinculats al procés i a l'àmbit d'actuació.

Ordre del dia

La sessió s'ha desenvolupat a partir del següent esquema:

- 18.00 Benvinguda institucional (5')
- 18.05 Presentació de la sessió i dinàmica prevista (5')
- 18.10 Explicació del projecte i, en concret, del tema de la sessió (20')
- 18.30 Distribució dels grups de treball (5')
- 18.35 Debat i treball deliberatiu amb els grups de treball (50')
- 19.25 Posada en comú dels resultats principals de cada grup de treball (15')
- 19.40 Debat obert final (15')
- 19.55 Tancament de la sessió (5')

Dinàmica de treball

La sessió de treball s'ha desenvolupat en dos moments diferenciats:

- Una primera part informativa durant la qual l'equip redactor ha fet una exposició dels principals reptes que es plantegen a l'àmbit temàtic a tractar.
- Una segona part de debat en grups de treball, durant la qual s'han recollit valoracions i aportacions de les persones assistents.

La part deliberativa s'ha realitzat seguint una metodologia de grups de treball, cada un d'ells facilitat per una persona de l'equip de treball la qual ha conduït el debat a partir d'un seguit de preguntes i temes a tractar.

La distribució als grups d'aquestes persones s'ha realitzat de manera aleatòria per la persona coordinadora de la sessió. S'ha organitzat un total de 5 grups de treball.

A cada grup es disposava d'un plànol en format DINA0 de l'àmbit de la intervenció per facilitar el debat i la generació de propostes.

Resultats de la part deliberativa de les sessions

En aquest apartat es presenten les aportacions realitzades en els cinc grups de treball que s'han organitzat. La informació cospada s'organitza en subtemes en funció de cada un dels àmbits temàtics tractats, i de manera agregada per al conjunt de grups de treball desenvolupats.

La dinàmica del debat ha permès que el debat fluís en una mena de pluja d'idees, a partir d'un seguit de qüestions plantejades per la persona dinamitzadora de cada grup. En tot cas, s'ha tingut cura per contrastar amb les persones de cada grup si existia acord o no davant de cada un dels comentaris o aportacions realitzades. La dinàmica de treball en grups separats pot haver donat com a resultat propostes o posicionaments contraposats, o que el posicionament acordat en un grup respecte una qüestió determinada, hagi estat vist de manera diferent en un altre grup. Segons això, cal apuntar que el valor principal de les aportacions és precisament la seva diversitat, doncs sempre poden existir matisos. Aquesta diversitat ha de ser considerada com un element que permetrà enriquir la proposta que es defineixi finalment tècnicament. De tota manera, en aquells casos en que es pot establir si un determinat posicionament té un consens elevat, mitjà o nul, en el grup en el que s'ha recollit, es reflecteix al costat de la proposta o intervenció.

Seguidament s'exposen els principals aspectes destacats en cada un dels àmbits temàtics treballats durant les sessions en el conjunt de grups de treball.

Equipaments

- Nous equipaments

Sobre aquesta qüestió, les propostes que han assolit totes elles un *grau de consens més alt a la majoria dels grups* han estat les següents:

- Crear una nova **escola bressol** dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes, que doni un servei més proper a la petita infància del veïnat de la zona.
- Ubicar una **escola pública de formació professional i un institut públic d'ESO i batxillerat** a l'àmbit de la Mercedes que generin cohesió entre els barris i que donin un servei més proper al jovent dels barris propers.
- Obrir un Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (**SARA**), dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes, que doni atenció a dones víctimes de situacions de violència masclista, més enllà d'aquest àmbit.
- Crear una **nova escola oficial d'idiomes** pública (si pot ser a l'edifici patrimonial) que doni servei a la ciutadania en general, més enllà de l'àmbit.
- Tres dels cinc grups consideren prioritari que s'ubiqui l'Oficina d'Atenció Ciutadana (**OAC**) dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes, que doni el servei de gestió de tràmits municipals, als veïns i veïnes dels barris pròxims i fomenti la cohesió entre ells.

- Dos dels cinc grups reclamen obrir una **residència/centre de dia** per persones grans, dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes, que doni un servei més proper als veïns i veïnes dels barris pròxims, tenint en compte l'augment de la població gran cap a l'any 2030.

Per altra banda, un dels grups demana, amb un *consens elevat*:

- Crear-hi un punt de Barcelona Activa
- Crear-hi noves sales d'estudi
- Crear-hi edificis mixtes que combinin habitatge, equipaments i oficines

En un altre dels grups, amb un *grau elevat de consens*, es demana:

- Entendre els baixos comercials com un equipament per al barri i, per tant, tenir un lloguer accessible.
- Fer un aparcament públic soterrat per evitar cotxes a l'entorn.
- Fer un equipament social tipus casal de barri amb un auditori que pugui fer servir la gent del barri a l'edifici de la Mercedes.
- Fer pisos per a la gent gran vinculats al centre de dia.
- Obrir un servei públic d'orientació al treball, tipus Barcelona Activa, però vinculat a la formació professional.
- Fora de l'àmbit, reconvertir el camp de futbol existent en un espai gimnàs i amb pistes de pàdel. Per tant considerem que no cal cap equipament esportiu més a l'àmbit.

Per últim, un altre dels grups, també amb un *grau elevat de consens*, demana:

- Crear un punt de Barcelona Activa.
- Situar els nous equipaments ben repartits dins del barri per garantir-ne l'accés proper a tots els veïns i veïnes i, si cal, fer-ne dos del mateix tipus.
- Fer habitatge HPO
- Fora de l'àmbit: fer un camp de futbol en el solar de carrer Santander.

Una proposta que només considera un grup, però amb un *grau alt de consens*, és la de creació d'un Cibernàrium que doni un servei de formació tecnològica a la ciutadania en general, més enllà d'aquest àmbit.

Finalment, l'única proposta sobre nous equipaments amb un *grau baix de consens* és la que fa un grup que demana que el nou institut públic sigui part de l'oferta educativa de l'Institut Escola El Til·ler.

- Millores als equipaments

En relació amb aquesta qüestió s'han recollit diferents valoracions que en cada un dels grups en què s'han tractat han recollit un consens elevat:

En un dels grups es demana, fora de l'àmbit:

- Traslladar l'actual camp de futbol al solar del carrer Santander, on hi havia hagut un camp de futbol que ara mateix no s'utilitza. *Consens elevat en el grup*

- Ampliar el CEM (poliesportiu) amb nous espais (piscina, gimnàs, sales...) allà on hi ha l'actual camp de futbol. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar el Centre Cívic a l'antiga fàbrica Sanchís (sembla que ja s'havia acordat amb l'Ajuntament). *Consens elevat en el grup*
- Ampliar la Biblioteca (hi manquen aules d'estudi) per la zona on ara hi ha les oficines dels serveis socials. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar el CAP per la part del darrere. *Consens elevat en el grup*

En dos dels altres grups es demana:

- Ampliar les instal·lacions i millorar l'equipament esportiu existent del CEM Bon Pastor per donar cobertura als veïns i veïnes dels barris pròxims, tenint en compte l'augment d'habitants arran dels nous edificis d'habitatge que se situaran dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar les instal·lacions del CAP Bon Pastor i augmentar-ne el nombre de professionals mèdics, per donar cobertura als veïns i veïnes dels barris pròxims, tenint en compte l'augment de la població d'habitants arran dels nous edificis d'habitatge que se situaran dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar les instal·lacions del Centre de Formació de Persones Adultes Bon Pastor (CFA Bon Pastor, per donar major cobertura als veïns i veïnes dels barris pròxims. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar les instal·lacions de l'Escola de Jardineria Rubió i Tudurí, per donar major cobertura a la ciutadania en general, més enllà d'aquest àmbit. *Consens elevat en el grup*
- Ampliar les instal·lacions del Centre Cívic Bon Pastor, per satisfer la demanda d'espai de la població jove dels barris pròxims. *Consens elevat en el grup*
- Reubicar l'equipament de Serveis Socials. *Consens elevat en el grup*

El quart grup de treball que debat aquesta qüestió demana, fora de l'àmbit:

- Rehabilitar el poliesportiu i fer-lo fer créixer atès que ara mateix les instal·lacions són insuficients. *Grau elevat de consens*
- Traslladar la pista actual de futbol a l'antic camp de futbol Santander que ara mateix no s'utilitza. *Grau elevat de consens*
- Crear una pista esportiva al barri per destinar-la a esports minoritaris. *Grau elevat de consens*

- Cohesió

Aquesta qüestió ha estat debatuda principalment en dos dels grups de treball. En un d'ells s'ha manifestat:

- Una preocupació general pel racisme i classisme existent vers els estudiants del barri del Bon Pastor, per la qual demanen que la transformació urbana arran de la MPGM Mercedes promogui la cohesió social entre els barris pròxims (Sant Andreu, Bon Pastor i Baró de Viver). Aquesta proposta ha assolit un *nivell de consens alt*.

En l'altre grup es demana:

- Pensar en la millora de les activitats d'oci per a joves perquè no marxin a altres barris. *Consens elevat al grup.*
- Alçada i Ubicació

En relació amb aquesta qüestió s'han recollit diferents valoracions en dos dels grups de treball, totes elles amb un *grau de consens alt*.

En un dels grups es demana:

- Limitar l'alçada màxima dels nous edificis a la mateixa alçada que els edificis veïns existents.
- Ubicar en planta baixa equipaments de mida petita com ara locals per a associacions i entitats, uns oficina d'atenció al ciutadà, un centre SARA, serveis socials, sales d'estudi....

En un altre dels grups de treball es recull:

- Es considera necessari garantir l'accés a equipaments públics, a una distància màxima que no superi els 15 minuts caminant des dels domicilis dels veïns i veïnes.
- Es demana situar alguns dels equipaments a les plantes baixes dels edificis d'habitatge, dins de l'àmbit de transformació de la MPGM Mercedes, sempre que es tracti d'equipaments públics i es garanteixi la convivència d'usos.

- Altres

Finalment, en un dels grups es fan les propostes següents, totes elles amb un *grau elevat de consens*:

- Enderrocar l'edifici Merceditas per tenir mes espai lliure a l'àmbit.
- Continuar reivindicant la reducció del nombre d'habitatges previstos a l'àmbit, atès que el nombre de 1.450 habitatges és abusiu.
- Fer un eix verd a l'àmbit amb plantes baixes amb comerç.